

ST. OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 7

80. ÅRGANG

6. APRIL

1968

Årets PÅSKEGUDSTJENESTER i Oslo:

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER

	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sognepreserkontoret 20 72 44	7.00 9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlm. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: <i>St. Svitbun kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , 11a tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteim kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteims sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteims kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (I. VII—31. VIII (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

ST. OLAVS KIRKE, Akersveien 1.

Palmesøndag 7. april:
125 års jubileum for opprettelsen av St. Olavs Menighet.
Kl. 8 og 9: Dialogmesse.
Kl. 9.15: Dialogmesse på Instituttet.
Kl. 11: Palmevielse i St. Josephs kapell.
Prosesjon til St. Olavs kirke. Pontifikal-messe.

Kl. 19.00: Dialogmesse.

Skjærtorsdag 11. april:

Kl. 10.00: Oljevigselse.
Kl. 19.00: Høymesse. Kommunion. Tilbedelse.

Langfredag 12. april:

Kl. 12.00 (middag): Pontifikal-gudstjeneste med hyldning av korset. Kommunion.
Kl. 19.00: Korsveindakt.

Påskeaften 13. april:

Kl. 22.30 (merk tiden): Påskevigilie. Vielse av påskeilden, påskelyset og døpevannet. Midnattsmesse.

1. Påskedag 14. april:

Kl. 9.00: Dialogmesse.
Kl. 9.45: Dialogmesse m/Engelsk preken på Instituttet.
Kl. 11.00: Høymesse.
Kl. 19.00: Dialogmesse.

2. Påskedag 15. april:

Kl. 9.00: Dialogmesse.
Kl. 9.45: Dialogmesse.
Kl. 11.00: Høymesse.

Hvitesøndag 21. april:

Messene som på vanlige søndager i året.

ST. HALLVARD KIRKE, Enerhauggt. 4.

Palmesøndag: Kl. 8,35: Dialogmesse. Kl. 11: Palmevigselse, høymesse. Kl. 18: Aftenmesse.

Onsdag: Kl. 10: Messe. Anledning til skrifte til kl. 19.

Skjærtorsdag: Kl. 19,00: Høymesse, tilbedelse til kl. 23,00.

Langfredag: Kl. 17,00: Hyldning av korset, Kommunion.

Påskeaften: Kl. 22,45: Vigselse av påskelyset, døpevannet. Høymesse.

1. *Påskedag:* Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Kl. 18,00: Aftenmesse.

2. *Påskedag:* Kl. 8,35: Messe. Kl. 11,00: Høymesse. Ingen aftenmesse.

ST. DOMINIKUS KIRKE, Neuberggt. 15.

Palmesøndag: Kl. 8.15, 9, 10: Dialogmesser. Kl. 11: Palmevigselse, høymesse.

Onsdag: Kl. 20: Matutin (på norsk).

Skjærtorsdag: Kl. 8: Laudes (på latin). Kl. 19: Konselebrert høymesse. Kl. 22: Matutin (på norsk).

Langfredag: Kl. 8: Laudes (på latin). Kl. 17: Gudstjeneste. Kl. 20: Matutin (på norsk).

Påskelørdag: Kl. 8: Laudes (på latin). Kl. 23: Påskennattsgudstjeneste.

1. *Påskedag:* Dialogmesser kl. 9 og 10. Kl. 11.30: Høymesse, kl. 18: Vesper.

2. *Påskedag:* Kl. 11.30: Konselebrert høymesse. Ingen annen gudstjeneste.

MARIA KIRKE, Nyveien 17, Stabekk.

Palmesøndag: Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 9.45: Barnmesse med palmevigselse og prosesjon. Kl. 10.45: Høymesse. Kl. 19.00: Aftenmesse.

Onsdag: Anledning til å skrifte hele dagen.

Skjærtorsdag: Kl. 19.00: Høymesse. Etter høymesse tilbedelse til kl. 24.00.

Langfredag: Kl. 15.00: Korsveindakt. Kl. 19.10: Hyldning av korset. Kommunion.

Påskeaften: Kl. 22.45: Vigselse av påskeilden, påskelyset og døpevannet. Fornyelse av dåpsloftene. Høymesse.

1. *Påskedag:* Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse. Kl. 19.00: Aftenmesse.

2. *Påskedag:* Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

KRISTI-KONGE KAPELL, Glads vei 23.

Palmesøndag: Kl. 9.30: Høymesse. Kl. 11.00: Messe.

Skjærtorsdag: Kl. 16.30: Messe.

1. *Påskedag:* Kl. 9.30: Høymesse. Kl. 11.00: Messe.

2. *Påskedag:* Kl. 9.30: Messe.

LUNDEN KLOSTER, Ø. Lunden 5.

Skjærtorsdag: Kl. 18.30: Messe m. kommunion. *Langfredag:* Kl. 16: Hyldning av korset. Kommunion.

Påskeaften: Kl. 23: Vigselse av påskeilden og påskelyset. Høymesse.

1. *Påskedag:* Kl. 10: Høymesse. Kl. 17,30: Vesper.

2. *Påskedag:* Kl. 10: Høymesse.

OBS.

For alle som ønsker å motta den hl. Kommunion ved aftengudstjenestene SKJÆRTORS DAG, LANGFREDAG og PÅSKEAFTEN, gjelder de nye fastebestemmelser, d.v.s. en må være fastende i en time forut for altergangen.

Skjærtorsdag og *Påskeaften* utdeles den hellige kommunion bare under eller i umiddelbar tilknytning til Messen, mens *Langfredag* bare under den liturgiske handling. — Disse innskrenkninger gjelder ikke syke.

De som overværer *Påskennattsmessen* som tar til før midnatt, oppfyller ikke samtidig søndagsbudet, men har messeplikt 1. Påskedag.

De som overværer *Påskennattsmessen* som tar til ved midnatt, oppfyller samtidig søndagsbudet, og kan igjen motta den hellige kommunion 1. Påskedag.

HUSK FASTEAKSJONEN

PÅSKEN I HVERDAGEN

AV VERA HENRIKSEN

«Er vi død med Kristus, da tror vi også at vi skal leve med ham.» (Rom. 6, 8.)

Paulus skriver om dåpen at den er å bli begravet med Kristus, og sammenligner kristenlivet med oppstandelsen. Påsken peker altså ikke bare bakover i tiden til noe som hendte en gang for nærmere 2000 år siden eller fremover til en oppstandelse som skal finne sted på den ytterste dag. Den er også et bilde på noe som er hendt i våre egne liv.

Hva vil det så si å dø med Kristus, og hva betyr det å være oppstanden med ham?

Hva det er å dø med Kristus, vet de fleste kristne, i hvertfall i teorien. Det er å oppgi sin selvishet, å bære sin motgang og sine plager uten selvmedlidenhet, å tilgi uten bitterhet det man anser som andre menneskers urimelighet og ondskap. Det er, i den ytterste konsekvens, å glemme seg selv så helt at man lever bare for Gud og for å gjøre hans vilje.

Men dette makter vi ikke.

Derfor er ikke det å dø med Kristus noe man har gjort en gang for alle. Og det mener da heller ikke Paulus når han sier at vi ble begravet med Kristus ved dåpen til døden. Hva han mener er at enhver kristen har viet seg til denne død, til det å forsøke, hver dag og i bønn om Guds hjelp, å fornekte seg selv og ta sitt kors opp. Og han viser til nåden, til Guds tilgivelse som møter oss når vi feiler.

Døden med Kristus må bli en del av dagliglivet. Vi dør med ham hver gang vi for hans skyld gir avkall på et av våre mange egoistiske krav; vi får del i hans død hver gang vi med oppriktig anger og sorg bekjenner vår maktesløshet og ber om hans tilgivelse og hjelp.

At vi er oppstandne med Kristus virker kanskje mindre innlysende; oppstandelsen er noe man gjerne oppfatter temmelig håndfast. Man tenker seg en bokstavelig oppstandelse fra en fysisk død, enten slik som Kristus selv oppsto påskemorgen, eller slik som man forestiller seg de dødes oppstandelse på den ytterste dag.

Men på samme måte som Kristi død er et bilde på vår død fra selvisheten, er hans oppstandelse et bilde på vårt nye liv i ham. Det er en oppstandelse til et liv i hans kjærlighet, et liv der alt er forvandlet fordi man ser verden med hans øyne.

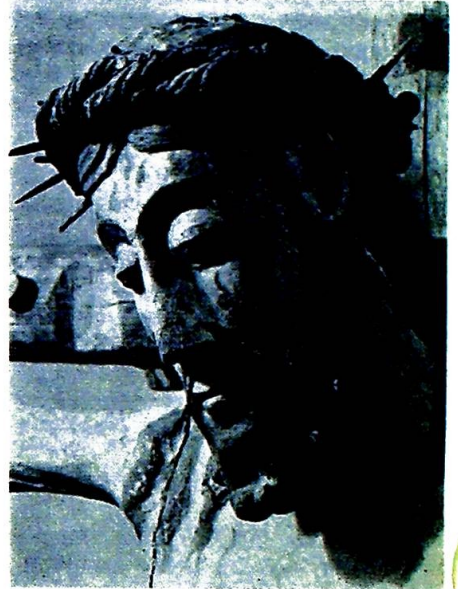
Ja, sier vi kanskje, men dette er ikke enhet med Kristi oppstandelse, det er enhet med hans liv her på jorden.

Men Kristi oppstandelse var ikke noe som var adskilt fra hans jordiske liv. Han sa ikke bare at han skulle oppstå fra de døde; han sa: «Jeg er oppstandelsen og livet». Hans kjærlighet var et ytre tegn på den guddommelige som var forutsetningen for hans oppstandelse. Vi, som slett ikke er guddommelige, kan finne oppstandelsen bare i forening med denne kjærlighet.

Og et liv i Kristi kjærlighet er, må være, et liv i tjeneste for andre mennesker. Vi er ett med Kristi oppstandelse hver gang vi med ham føler omsorgen for våre medmennesker så sterkt at den tvinger oss til å handle. Vi

er ett med hans oppstandelse i all vår uselviske forbønn og i hver kjærlighetsgjerning vi gjør i hans navn uten tanke på belønning i tid eller evighet.

Men vi må dø med Kristus før vi kan leve med ham; uselviskheten er en nødvendig del av denne kjærlighet,

derfor kan den ikke finne grobunn i oss uten at vi først fornekte oss selv. Og slik som døden med Kristus må være en del av dagliglivet, må oppstandelsen bli det.

Vi må, hver dag, forsøke å se verden slik som han så den og elske menneskene med hans kjærlighet. Men dette kan vi selvsagt ikke klare av oss selv; vi må prøve og prøve igjen i tillit til Guds hjelp, og i håpet om at han vil tilgi oss at våre hjerter så sørgelig ofte er harde.

Påsken må bli en del av dagliglivet.

Og først når den er blitt det, vil vi lære å kjenne den dypeste glede ved påskemorgens oppstandelsesmirakel; vi vil se at det er et tegn som gir løfte om kjærlighetens seier i verden og i våre egne liv.

«ST. OLAV»S PÅSKENUMMER

Redaksjonen presenterer i dette tyve siders nummer av bladet teologen, dr. Prenters tanker om oppstandelsens virkelighet (s. 100). To London-reportasjer forteller om dagens situasjon i britisk katolisisme (s. 104—107), Frater Candidus skriver i Blikk på tiden-spalten bl. a. om *det mørbankede sinn* etter at en Oslo-avis redaksjonelt har gått inn for reklame i Fjernsynet, Klovnens blander nynorsk og engelsk, vi har leserbrev om NKKF's siste møte, om ungdomsarbeidet og om Vietnam og Jan Cato Mollestad skriver en artikkel som han har kalt *Oss katolikker* i mellom. Dessuten har vi i filmspalten anmeldelse av årets store påskefilm — Matteus-evangeliet.

Opstandelsen - dens faktum og problem

Professor, dr. theol. Regin Prenters bog »Virkelig opstanden«

Krist sto opp av døde i påskemorgenrøde, synger kristne verden over, på mange tungemål, i kirkene påskedag.

Gjorde han virkelig det? Skjedde oppstandelsen på en bestemt dag for snart to tusen år siden? Er den altså en historisk begivenhet? Eller er det nøyaktig motsatt? Er budskapet om oppstandelsen bare et fromt bedrag? Er Jesus aldeles ikke oppstått fra de døde? Smuldret hans lik i graven, og er evangeliene beretninger om funnet av den tomme grav bare resultater av religiøs fantasi?

Professor Regin Prenter fra Århus Universitet sendte i 1967 ut et lite hefte på Kristeligt Dagblads Forlag som stiller nettopp dette spørsmål. Om det bør oppfattes som et stridskrift (anmeldelsen i Berlingske Aftenavis 22. sept.) eller ikke, får her være usagt. I alle tilfeller streker både dr. Prenter (og noen av hans kritikere) opp viktige spørsmål i dagens teologiske studium av disse ting.

Vi tillater oss å gjengi noen av tankene i dr. Prenters innlegg:

«Så længe påskebudskapet har været forkyndt, har begge opfattelser været gjort gjældende. Den kristne menighed har bekendt og forkyndt: Jesus Kristus er opstanden, han er sandelig opstanden. Og dermed har den forstået opstandelsen som en virkelig begivenhed. Men den ikke-kristne verden har fra begyndelsen afvist opstandelsens begivenhed. Allerede den ældste jødiske polemik mot kirken satte, som vi kan se det i Matthæusevangeliet 28, 13, det rygte i omløb, at disciplene om natten stjal Jesu lig og derefter brugte den tomme grav som bevis på hans opstandelse. Opstandelsesbudskapet er da ikke et fromt, men et groft bedrageri.

Det er ejendommeligt for vor tids kristne forkyndelse, at flere og flere forsøg gøres på at finde en tredje mulighed: at afskrive opstandelsen

som virkelig begivenhed og dog fastholde opstandelsesbudskabets sandhed. Det kan naturligvis kun gøres ved en eller anden form for billedlig tydning af selve opstandelsen. Mest kendt er vel Rudolf Bultmanns såkaldte «eksistensiale interpretation» af påskebudskapet. «Påskebegivenheden», siger Bultmann, «for så vidt den kan nævnes ved siden af korset som historisk tildragelse, er jo ikke andet end det, at troen på den Opstandne, hvori forkyndelsen har sin oprindelse, opstår. Som Kristi opstandelse er påskebegivenheden ikke nogen historisk begivenhed. Som historisk begivenhed er kun de første disciples påsketro fattelig».

Det, som her siges os, er altså, at det ikke var den korsfæstede Jesus selv, med legeme og sjæl, der blev oprejst af graven påskemorgen. Det egentlige påskeunder var noget andet. Det var disciplenes tro på Jesus, der var afgået ved døden, da han udåndede på korset. Og det var denne tro, der opstod til liv påny, idet den underfuldt rejste sig af fortvivlelsens og forargelsens grav. Denne nyopstandne tro på Jesus fødte en ny forkyndelse til verden, et «kerygma», (heroldbudskab), som Bultmann og hans disciple plejer at kalde evangeliet, en forkyndelse om den korsfæstede og opstandne, hvori han selv og det budskab, han havde bragt om Guds rige, påny var levende til stede iblandt mennesker, omend i en ganske anden skikkelse end dengang Jesus selv gik rundt og forkyndte ordet om Guds rige og helbredte de syge. Og for så vidt Jesus selv er til stede, talende og handlende, «lyslevende», i det evangelium (kerygma) som disciplenes genopstandne tro fødte til verden, kan det siges at han selv, og ikke blot disciplenes tro, er stået op af graven. Der er ingen tvivl om at det er det dr. Bultmann selv og de af hans disciple som virkelig har forstået ham, ønsker at sige. Der kan ikke føres

nogen virkelig diskussion med Bultmann og han skole om forståelsen af påskebudskapet af motstandere der ikke er villige til at indrømme dette, at den såkaldte «eksistensiale interpretation» (eller «afmythologisering») af opstandelsen ikke udspringer af en lyst til at fornægte påsketroen, men lige modsat af viljen til at gøre troen på den opstandne gjældende i et sprog som er nutidsmennesker begribeligt.»

«Det er denne ubestridelige vilje til at forkynde Jesus, den korsfæstede som opstanden, der gør diskussionen med Bultmann både nødvendig og vanskelig i den kristne menighed i dag. For med dem, der ønsker at bestride Jesu opstandelse, har vi i den kristne menighed ingen diskussion. Problemet, som Bultmanns afmythologisering af opstandelsen rejser, er dette: er denne nye forståelse af Jesu opstandelse mulig, uden at bekendelsen til Jesus som korsfæstet og opstanden ændres i sin kerne? For vi må understrege, at Bultmann klart siger dette: Jesu (egen) opstandelse er nok virkelig. Men dens virkelighed er ikke historisk. Den skete ikke i graven i Josefs have. Den sker i den hørende og troende discipels hjerte, når evangeliet kommer til ham. Alt, hvad der i opstandelsen har historisk virkelighed, altså skete på samme måde, som andre historiske begivenheder sker, er disciplenes tros genopstandelse i deres fortvivlede og vantro hjerter. Hvis man skal få fat på, hvad der virkelig bevæger Bultmann i hans afmythologisering af opstandelsen, kan man måske vove at gengive hans anliggende sådan: Jesu opstandelse er ikke en historisk begivenhed som andre historiske begivenheder. For så kunne den ikke have evig betydning for ethvert menneske. Jesu opstandelse er en evig, allestedsnærværende frelseshandlen fra Guds side, allestedsnærværende i det ord hvormed Gud frælses os af nåde. Skal Jesu opstandelse være åndelig, evig virkelighed i denne forstand, kan den ikke samtidig være en av historiens mange fortidsbegivenheder. Det er at gøre den «for lille».

Alvor (i kristelig forstand) kan man altså ikke frakende den «nye» påskeforkyndelse. Men eet må man slå fast. Når den ved gudstjenesten benytter sig af de nytestamentlige teks-

TOMME GRAVEN

ter og af den kristne salmedigtning som taler om at Jesus opstod af graven i Josefs have eller på den tredje dag (denne sted-fæstelse og tid-fæstelse, der kendetegner begivenheden som historisk tildragelse), da giver man disse tekster en billedlig, ikke-historisk udlægning som ikke svarer til teksternes egne ord og klare mening.»

Dr. Prenter fortsetter med bl. a. dette: «Man forstår let hvorfor denne tredje mulighed, at afskrive opstandelsen som historisk virkelighed, men beholde den som religiøs billedtale, vinder terræn i vor tid. For det første slipper man derved for Bibelens alleranstødeligste mirakel. Og hva ville det ikke betyde for evangeliets vej til det moderne menneske, der næppe kan stille mere op med «Krist stod op af døde» end de atheniensere der... åbenlyst «spottede»... Og for det andet synes her det egentlige, selve hjertet i opstandelsesbudskabet, at træde langt klarere frem end når man skal slæbe videre på den forargelige oldtidsforestilling om en «legemlig opstandelse». For er det egentlige, hjertet i opstandelsen, ikke det at Jesus Kristus nu lever hos os i sit ord, og ikke noe ubegribeligt noget der for mange århundre siden skete med hans lig i graven?»

Hvilken vidunderlig mulighed. At få lov til at beholde hele påskebudskabets trøst og glæde og så samtidig slippe for al den «forældede» mytologi i de gammeldagse påskeforestillinger.»

Om denne «tredie opfattelse» skriver så dr. Prenter bl. a.:

«Til dette er blot at bemærke, at denne tredie opstandelsesopfattelse, hvormed man søger at slå bro mellem den ikke-kristne verdens bestridelse af opstandelsens begivenhed og den kristne menigheds bekendelse til den opstandne Herre, ikke er nogen mulighed, men et selvbedrag.

En «eksistential interpretation» af

Jesu opstandelse, som afskriver dens karakter af virkelig begivenhed og tolker den som et billedligt udtryk for, at Jesus lever videre i hans kirkes prædiken om ham, støder an på to hindringer, som den ikke i god behold kan komme forbi. Den første hindring er den at forestillingen om Jesu opstandelse af graven som billedlig udtryk for hans viderelevn forkyndelsen om ham både er overflødig og uegnet... denne viderelevn i mindet er så almindeligt at man slet ikke behøver billedet af en oprejsning af graven for at udtrykke den... Den anden hindring er at forholdet mellem troen selv og troens grund byttes om når man lader troen og forkyndelsen, istedet for Jesus selv med sjæl og legeme være det der «opstår» af døde. Er påskebegivenheden alene påsketroens opståen i disciplenes hjerte og forkyndelsen af den Opstandne denne tros frugt, medens Jesu egen opstandelse aldri har fundet sted og evangelieberetningene herom er fri digtning, da bærer disciplenes tro forkyndelsen, ikke omvendt. Men det er et aldeles bagvendt forhold mellem tro og forkyndelse. At tro er at fæste lid til noget der siges en af en anden. Opstandelsestro er at fæste lid til opstandelsesforkyndelsen. Derfor må opstandelsesforkyndelsen gå forud for opstandelsestroen... Den må udspringe af den begivenhed opstandelsen var, eller også er den slet ikke til. «Men er Kristus ikke opstået, så er vort budskab jo tomt og jeres tro også tom.»... Evangeliet er tomt hvis man tar opstandelsens begivenhed ud af det...»

«Det går ikke at afskrive opstandelsens begivenhed og dog ville beholde «påsketro» og «påskeforkyndelse». For det bliver en anden «påske», man kommer til at fejre: en fest for religiøsitetens sejr over al ydre modstand. Omend Gudsrigets profet bliver slået ihjel, kan det, han med sit ord har vakt til live hos disciplene, ikke forsvinde. Efter en kortvarig lammelse lever den tro, han vakte hos dem, op igen. Nu forkynder de selv han ord og føler, at han i det ord er hos dem. Så er det blevet påske. Måske holdes også i år en del påskeprædikener efter den opskrift. Men det bliver en anden påske end festen for

Jesu opstandelse, hans egen opstandelse, ikke blot opstandelsen af det, han i sin levetid havde sat i gang hos religiøse mennesker, ikke blot «kristendommens opståen».

Men er Jesus selv opstanden? Tvivlen er ikke manet i jorden, fordi det er påvist, at en kristendom uden Jesu egen opstandelse ikke er mulig. Der er jo også den mulighed, som den ikke-kristne verden til alle tider har grebet: slet ingen kristendom, fordi Jesus selv ikke opstod. Det er en ærlig og respektabel mulighed. For den har kristne altid forståelse, hvad de derimod ikke kan få for det at ville blæse og have mel i munden på samme tid, på én gang nyde opstandelsens trøst og undfly dens forargelige virkelighed.

Kan det da godtgøres, at det er muligt at tro på Jesu egen opstandelse? Ja, det både kan og skal godtgøres. Ikke, at det er nødvendigt at tro på Jesu opstandelse. For det ville betyde, at man førte bevis for opstandelsens virkelighed. Og så kunne man ikke længer tro på den. Men altså, at opstandelsestroen er mulig, det kan godtgøres, så at det at dele menighedens påsketro ikke er ensbetydende med at have en skrue løs eller at præstere en desperat «tro syndelse» ved at «tro» imod al historisk forståelse. Jesu opstandelse er ikke et «paradoks», der strider mod al fornuft, men den er en guddommelig hemmelighed, der ligger udover, hvad fornuften kan føre bevis for eller mod. Kun hvis Jesu opstandelse som historisk begivenhed er mulig — omend ikke som historisk faktum uimodsigelig — kan troen på den Opstandne være ægte tro, d.v.s. tillid til et budskab fra Gud. Mennesker kan nemlig fortælle eventyr om det umulige. Gud derimod kan ikke bringe et godt budskab gående ud på, at det, som ikke kan ske, dog er sket. Thi Gud er ikke almægtig i den forstand, at han også skulle kunne lyve eller modsige sig selv.»

Det blir her ikke plass til mer enn å gjengi professoren sluttord: «Det kan lyde underligt når det siges og modsigelse vil det også vække. Og dog må det siges: Valget drejer sig om og striden står angående selve Guds virkelighed. Den «gamle» opfat-
(Forts. side 112)

BLIKK på TIDEN

KAOTISK OM KAOS

■ I «Vårt Land» har industri-prest Jørgen Karlsen og sjømannsprest Olav Andreas Dovland diskutert økumenikken og den moderne «radikale» teologi — på kronikkplass. Førstnevnte er sosialt og internasjonalt åpen, sistnevnte går med tildels drastiske perspektiv-forkortninger inn for å identifisere verdens-økumenikken og den teologiske nyorientering med et kaos som ikke engang bare er teologisk, men omfatter nær sagt alt hva tiden lider under av eksesser. Vi tror ikke at debatten i norsk kristenliv om økumenikkens eller bibelkritikkens berettigelse er tjent med eller sakliggjøres av en prosa som denne:

«I tillegg til de mange teologiske grupper innenfor protestantismen, såvel som katolisismen, som åpenlyst benekter og trekker i tvil kristendommens grunnleggende fundament — enda i lys av konfesjonell egenart —, har vi dem som like åpenlyst har brutt enhver forbindelse med kirken, og Kristus, og enda kaller seg kristne. De påstår seg å ha et budskap til verden i dag.

Det er gruppene omkring «the secular city» og «God is dead»-teologien. Vi må nok ta med oss hippiene og — det er en religiøs bevegelse som røker hasjissj og taler godt om uvenner, samtidig som de elsker i parkene, «the love-ins». Dessuten er de meget opptatt av — det er både «Gud er død»-teologene og hippies-spørsmål som kirken har fortiet i generasjoner. Teknikken har i vår orbitalder gjort fortielsen enda mer fortvilet. Disse og flere andre grunner gjør at vi plutselig står i et teologisk tomrom som fylles med kristelig eller teologisk kaos. Fordi vi må snakke sammen, skjule frykten og konsekvensene sammen, håpende at den ene eller den annen kan finne en løsning på hippie- eller raggarproblemet.

Dette kaos er etter min mening dialogen med Rom og marxismen. De har nemlig samme problemer. Miniskjørtene er meget populære i Sovjet Unionen».

Her blir overskriften til pastor Dovlands dobbeltkronikk: «Dialog og forvirring» («Vårt Land» 19. og 20. mars) nærmest ufrivillig parodisk: Selv bidrar han dessverre mer til forvirringen enn til dialogen, ved å forbinde Kirkenes Verdensråd og Vatikankonsilet med fenomener som vel snarere hører inn under pop-pressen og Helsedirektoratet.

DET MØRBANKEDE SINN

■ I «Morgenbladet» (19. mars) går en, under tvil, redaksjonelt inn for reklame i Fjernsynet. Det får sies å være generøst av et presse-organ, rent bortsett fra at «Morgenbladet»s beskjedne annonse-masse kanskje ikke ville synke nevneverdig om så ble tilfelle. Bladet skriver blant annet:

«Vi kan også forstå engstelsen for at utenlandske konserner og ikke norske bedrifter vil beherske norsk TV som reklame-medium. Det er mulig dette er et relevant argument mot innførsel av TV-reklame. Men er ikke dette uttrykk for statisk tankegang? Vi skal jo inn i et større marked. Vi ønsker vel ikke å gå en fremtid i møte i hvilken Norge utgjør et gravgrendt utkantstrøk utenfor europeernes gjerde?

Vi ser ikke på innføring av reklame i TV som noe fremskritt i kulturell forstand. Men å sitte tungt i kubbestolen og si den slags skal ikke vi ha, ja det virker traust, men dumt».

Kanskje ikke så dumt enda. Hva bladet nemlig overhodet ikke tar stilling til, men som forekommer oss å være et ganske vektig argument mot reklamen i også TV, er over-kommersialiseringen av det moderne liv og bombardementet av sinn og sanser i dagens urbaniserte samfunn. Reklame-tretthet, ja reklame-fiendtlighet er allerede et faktum hos mange, som slett

ikke derfor avviser reklamen som «et uttrykk for det kapitalistiske samfunn». Menneskesinnet har, hva støy, suggestiv påvirkning, kunstige impulser og påtrengende inntrykk angår, forlenget overskredet en metningsgrense som fører til direkte avstumpning. Mange av oss vil simpelthen ha fred — vi kan ikke leve med Coca-Cola og Colgate's salgsappeller de atten utslagne timer av vårt våkne liv. TV er ennå ikke bare mer eller mindre sjasket underholdning, men også formidling av verdier og informasjon som kaller på våken mottagelighet og vidt åpne sanser. Der skal ikke den allerede nesten alt nær-værende kjøpe-appell få trampe inn — omsetning er ikke livets alpha og omega.

BULTMANN OG BIBLISTENE

■ I en bemerkelsesverdig kronikk («Morgenbladet» 20. mars) tar pater Finn Thorn opp det problem som den moderne bibelforskning stiller det bekjennelsestro norske kristenfolket overfor. Foranledningen er utgivelsen av et stykke avgjort «radikal» bibel-teologi — den tyske bibelforskeren Rudolf Bultmanns bok «Jesus» (Gyldendals Fakkeltøker) på norsk. Pater Thorns konklusjon blir at den spesielle oppfatning som «ortodoks», bibelsk fundamentalisme legger i Bibelen som Guds ord, forlenget er vitenskapelig gjennomhullet, og at det er blitt uholdbart å avskjerme norske kristne fra de problemer den moderne bibelkritikk reiser. En tro på Bibelen som Guds ord forutsetter at en integrerer det som er gyldig i denne forskning i sitt bibelsyn, hevder han — ikke uten å gjøre det klart, at så kommer både synet på kirken og på bekjennelsen unektelig i bevegelse. Evangeliene er ikke primært historie, men trosvitnesbyrd om Jesus Kristus, og garantien for deres sannhet og gyldighet ligger ikke i bekjennelsen (enda mindre i Norges Grunnlov!), men i den kristne kirkes tradisjon. Troen på Bibelen blir en tro på Jesu Kristi kirkes dyperegående forståelse og sanndruhet i forholdet til det evangeliene forteller, en visshet om at evangeliene under mange påviselig usikre redaksjonelle detaljer faktisk gir oss den egentlige Kristus — fremstilt og grepet i troens innsikt:

«Men rokker ikke dette ved selve grunnlaget for troen på Skriften som Guds ord? Og hva kan vi med sikkerhet vite om Jesu person, hvis vi er prisgitt hva forskningen kommer frem til angående ekte eller uekte Jesus-ord? Dette rokker utvilsomt ved en tro som bygger på Skriftens bokstav. Men der er forskjell på bokstavtro, og tro på Jesus Kristus. Og nå kommer vi til det som er kjernen i problemet. Vi har i dag, som vi allerede har påpekt, ingen annen måte å bli stillet overfor Jesus Kristus på enn gjennom urkirkens trosvidnesbyrd om ham. Dette vidnesbyrd består i en muntlig tradisjon gjennom

flere årtier, før det til sist fikk sitt skriftlige nedslag i Det nye testamente. Dette er en ufrakommelig kjensgjerning, og like ufrakommelig er det at hvis denne første muntlige overlevering — som strekker seg helt til slutten av det første århundre — ikke er pålitelig, så har vi intet pålitelig vidnesbyrd om Jesus. Forskningen kan hjelpe oss langt på vei til å fastslå at den inneholder en vesentlig historisk kjerne, som stiller oss overfor en helt enestående skikkelse i religionenes verden. Men Jesu persons innerste hemmelighet kan denne videnskapelige forskning ikke si noe om. Det kan bare troen. Og spørsmålet blir da om urkirken har funnet den rette løsning av Jesus-mysteriet ved å tro på ham som Herren Kyrios, den korsfestede og oppstandne Guds Sønn? Det kan ingen videnskap hverken bekrefte eller benekte. Her stanser dens kompetanse. Men er da kirkens kompetanse større enn videnskapens? Men det er jo nettopp det som er spørsmålet kjerne! Vår tro bygger på urkirkens tro, det er denne tradisjon vi er utlevert til. Denne tro har den senere kirke tatt vare på i de 27 nytestamentlige skrifter, og det er denne tro som gjennom kirkens lære og forkynnelse er blitt ført videre til oss i dag.

Pater Thorn anser det for gitt, at den kristne trosbegrunnelse som er gjengs i vide kretser av norsk kristendom dermed kommer i et nytt lys:

«Her kommer vi da tilbake til at det er denne tro som det norske kristenfolk vil støtte opp om ved hjelp av Augustana og Grunnloven. Men grunnlaget for vår tro ligger ikke i en så provinsiell tradisjon som den som skriver seg fra Augsburg og Eidsvold. Martin Luther ville ha vært den første til å protestere mot en så begrenset og menneskelig tradisjon, han som så radikalt brøt med all annen tradisjon enn den som skriver seg direkte fra Jesus og hans apostler. Og det bemerkelsesverdige er at Luther på en forbausende måte har foregrepet flere av den moderne bibelforsknings synsmåter ved sin store frihet overfor Skriftens bokstav. Det Luther søker og holder seg til er Ordet i ordene, Evangeliet i de nytestamentlige skrifter, alene det som «Christum treibt». Han øver bibel-kritikk i sin vurdering av de forskjellige skrifter, og godtar ikke alt som et autentisk uttrykk for det evangeliske Kristus-budskap. Men det Luther ikke hadde øye for, og som vi i dag klart ser, er den opprindelige kirkelige tradisjons betydning for forståelsen av budskapet fra og om Jesus. Det er, som sagt, denne tradisjon vi er utlevert til. Det er ut fra denne apostoliske forkynnelse at Det nye testamente er blitt til, og det er med denne overleverings pålitelighet at kristendommen står og faller. Sagt med andre ord, selv om det skurrer i manges ører, det er Kristi kirke vi er utlevert til når det gjelder vår tro på Jesus fra Nasaret.»

SAVNET

■ Det tynnes i storskogen. Nå er også Odd Hølaas gått bort, skribenten med den kresne smak og den stillfarne menneskelighet som, nesten sist på skansen, vitnet om hvilken planteskole for kunst-journalistikk norsk presse engang var. Alle mennesker er uerstattelige, men etter Odd Hølaas gaper tomrommet — han var en fin og følsom formidler, ikke bare mellom to slektledd, men mellom to livsplan. Alle som har lest

«— en fin og følsom formidler.»

hans bok om Th. Kittelsen eller samlingene av kunstportretter («Øyne som ser» og «Livstegn og peilinger») vet at han var en sjeldenhet: Nok kunstner til å se, fremragende med pennen når det gjaldt å med-dele, i ordets bokstavelige betydning.

Som om dét ikke var nok, rommet hans sinn, foruten denne våre sans for estetiske verdier og personlighetens mysterium, også et varmt sosialt hjertelag. Allerede i 30-årene hadde han gjennomskuet de sortes problem i USA, og skrev en fremragende bok om dem («Nederst ved bordet») — ikke i vanlig norsk, naiv «Besserwissen», men med innfølelse. Kanskje må en være så glad som han var i USA, hvor han oppholdt seg lenge, for helt å føle tragedien her. De som kjente ham, visste at reiser og lange opphold i utlandet hadde gitt ham stadig videre horisonter, omsatt i klok toleranse. I samtaler kunne han også gi uttrykk for hva han hadde sett av den katolske kirke rundt om i verden, som skilte seg påfallende ut fra de gjengse standard-fordommer.

I sine senere år skrev han ukentlige epistler i bildebladet «Aktuell», som Aksel Sandemoses etterfølger. Sandemose hadde mer klo og sinne, Hølaas var en lyriker på prosa — i de stille ordmeditasjoner over natur og sinn savnet han sin like, her var han følsom uten noensinne å bli vek. Odd Hølaas ble 70 år. Det var i sannhet det eneste gjennomsnittlige ved denne mannen, som formidlet så mye sky varme i en larmende og kald tid.

ARNULF ØVERLAND

■ Kort tid etter Odd Hølaas og Alf Larsen er også Arnulf Øverland gått bort, og et stort liv i strid og poesi er slutt. Han etterlater seg meget. Mangt av det Arnulf Øverland har skrevet, både på prosa og vers, vil bli glemt — han var norsk og ujevn i begge genrer. Meningene kunne være bedre formulert enn underbygget, versene kunne bli tråkig moraliserende rimeri. Det er nå nokså uvesentlig — hva han skapte når ånden var i ham, er store og umistelige verdier, og ingen kan egentlig overskue hva norsk språk og form skylder denne ene mannen.

Ordet var ild!

Ofte brente det dem det var rettet til.

Den som sa dem,

kunde i tilfelle ikke så lett gå fra dem.

skrev Øverland engang, i diktet «Såmannen». Vi tør vel der se et program. Og tenke: Sin merkeligste hemmelighet tok altså Arnulf Øverland med seg i graven, egentlig uforklart, — et religiøst sinn, et geni badet i Bibelens og kristendommens bilder og symboler (Les igjen Messias-diktet «Han som skal komme»), og en «bekjennende» ateist. For Arnulf Øverland var døden slutten — eller en gåte: «Jeg skal til en ukjent havn». Han ble lest og beundret — også av de troende. De bør ikke tro seg mer storsinnede og barmhjertige enn den makt som engang ga en stor dikter dagens lys og livets gleder og smerter.

Frater Candidus.

HUSK

FASTEAKSJONEN

How Catholic

M.P.s voted

AMONG Catholic M.P.s who voted against the Immigration Bill in the Commons last week were Mr. James Dunn, Labour member for Liverpool, Kirkdale; Mr. Peter Mahon, Labour, Preston South and Mr. Norman St. John-Stevas, Conservative, Haltemprice.

Among those abstaining was Mr. Patrick Wall, Conservative, Haltmprice.

In the Lords, Lords Longford, Craigmyle, Lindsey and Abingdon and Windlesham, voted against the Bill.

Lords Mowbray and Stourton, Carron, Clifford of Chudleigh and Lady Phillips voted for the Bill.

LONDON I MARS

BC's morgenprogram i hotellromradioen har innlegg fra lytterne om immigrasjonsloven. En sier *vi har nok plass fremdeles*, en annen sier *vi må tenke på våre egne barns utdannelse og frihet*. I en butikk på Oxford Street antyder en energisk dame noe om at *det er temmelig ille med alle disse niggers*, en indisk forretningsmann spaserer rett ut av en restaurant i sentrum fordi han tror at betjeningen med vilje forhøler hans bestilling. En mørkhudet konduktør på en av de røde to etasjers bussene smiler da jeg nysgjerrig spør om hvor lenge han har vært i landet, *jeg ble født her i 1942*, svarer han. Problemet er ikke av ny dato. Men nå noterer for eksempel katolsk presse skeptisk navnene på de katolske Parlamentsmedlemmer som stemte (og hvordan de stemte) da Immigration Bill ble behandlet i Underhuset — og merkbart ofte møter man ellers en nølende usikkerhet når man som en kanskje naiv besøkende stiller spørsmål om de kristne og dette nye, skal vi si *lett synlige*, innslag i millionbens folkeliv.

Jo, England har virkelig fått et alvorlig raseproblem å bryne sin vidkjente toleranse og liberalisme på, ingen tvil om det. Og dagens problem angår nok også oss her hjemme, ikke bare fordi det jo er den mulighet at «strømmen fra Kenya» kanskje vil søke mot andre fristeder i Europa etter det britiske forbudet, men også fordi det stiller oss alle overfor nye, fundamentale problemer.

LONDON-BREV FRA ÅGE RØNNING:

HVA GJØR KAT

Catholic Institute for International Relations kan innledningsvis gi disse praktiske opplysninger:

Ved utgangen av 1966 regnet man med at det var like over en million Commonwealth-innvandrere i Storbritannia i tillegg til en halv million innvandrere fra Irland og over 200 000 fra Europa. De kom fra Vest-India (300 000), India, Pakistan (323 000), Afrika (47 000), Kypros (60 000), Malta (30 000) og ellers fra Ceylon, Hong Kong, Midt-Østen og Det fjerne østen (125 000) og fra Australia, Canada og New Zealand (100 000). De fleste innvandrerne fra Vest-India, Pakistan og India kom for å finne arbeid og de har slått seg ned i industriområdene i London, Manchester, Leeds og Birmingham. Man regner med at 28 prosent av alle farvede immigranter lever i Stor-London og syv prosent i Midlands, spesielt Birmingham. Det er knapt riktig å si at de kom for å konkurrere med britene om industrijobbene, mange av dem har kommet på invitasjon fra britisk industri. (London Transport har bl. a. gjennomført en meget vellykket rekrutteringskampanje i Barbados.) Noen kom fordi de allerede hadde slektninger i England, og fordi de trodde at øya fløt av «melk og honning», noen kom på grunn av stigende arbeidsløshet i deres hjemland og fordi en lovgivning fra 1952 hadde stoppet innvandringen for dem til De forente stater.

Hva som enn nå hender, vil alle disse immigrantene bli boende i England og ha sine familier der. Spørsmålet er om de i denne eller i neste generasjon kan absorberes i engelsk dagligliv og få de samme rettigheter og muligheter som andre, eller om de vil fortsette å leve som *fremmede*, skilt fra naboene på grunn av rase, farve og en annen religiøs og kulturell bakgrunn.

Det kan pekes på at de hundretusener som kom, hadde en viss grunn til å håpe på like rettigheter og frihet fra rase-fordommer.

De kom fra et samvelde som bygget på en mengde forskjellige raser, og de hadde for eksempel lært at de kristne kirker uavkortet hevdet prinsippet om alle menneskers likhet og fellesskap. Virkeligheten har kan-

skje vist seg å være noe anderledes. De fleste av nykommerne er vel tilfreds økonomisk, og de godtas stort sett av sine arbeidskamerater. Men de føler seg ikke akseptert på samme måte utenfor arbeidsstedet, og mange vest-indere har visst en følelse av at engelskmennene innerst inne misliker de farvede på grunn av frykt for blandede ekteskap.

«Jeg forstår ikke..., han sier at han tilhører de hvite fedre...» (John Ryan i Catholic Herald.)

Når det gjelder innvandrerne fra Vest-India, India og Pakistan finner man forholdsvis få katolikker. Det finnes ingen pålitelige oppgaver, men man regner stort sett med at fem prosent fra Pakistan, fem prosent fra India og 15 prosent fra Vest-India tilhører den katolske kirke. Samlet vil det muligens si 57 000 katolikker i England fra disse nevnte områder, noe under én prosent av den katolske befolkning i England og Wales.

Dessverre, sier talsmenn fra Catholic Institute for International Relations, opplever de fleste av de katolske immigranter at omgangstonen i Kirken ikke er særlig forskjellig fra klimaet i det ikke-katolske samfunn. En skolelærer fra Ceylon forteller at hun har vært til messe i en kirke i et sogn i Central London hver dag i over ett år — men ennå har ingen snakket til henne. Selv tror hun at grunnen er at hun er farvet. En anglikansk

OLIKKENE MED DETTE?

prest sier det slik: «Det er en sterk følelse hos vest-inderne i England av at vanlige engelskmenn misliker dem og ikke har tillit til dem». Det er en opplysning som understrekes av mange andre. Immigranter, fra mange forskjellige nasjoner, som har gått inn i katolske menigheter har gjort det av egen vilje, ikke på noe initiativ fra menighetene.

Dette er kanskje harde påstander, men de er antagelig korrekte. Den katolske kirke i England har mange irske immigranter i sin midte — som har gjennomlevet sin kamp for anerkjennelse. De er ikke alltid blitt vise av det de har vært gjennom, tvert om.

Mange engelske katolikker er fullt klar over manglene og problemene i sognene når det gjelder de farvede. De er klar over at de må arbeide målbevisst for å skape et bedre *felleskap* mellom alle som tilhører en menighet, bl. a. for å gjennomføre den fornyelse som Vatikan-konsilet ønsket i de kristnes liv. Det hevdes, sikkert med rette, at mange troende er fullstendig uvitende om Kirkens klare lære om menneskenes fellesskap på tvers av rase, religion og livsstil. Mange glemmer, sier Father J. Coonan i sin bok *Race and Religion* at diskriminering er helt uforenlig med Eukaristien. Det ville være ærligere ikke å motta kommunionen enn å motta den som motstander av dette fellesskap. Bl. a. når det gjelder ekteskap mellom to av forskjellig rase er Kirkens stilling tydelig og positiv.

Men som sagt, dette er ting som ikke alle har kjennskap til i sin Kirke. Noen oppfatter ikke et øyeblikk at det er en synd å diskriminere mot de farvede, noen forenkler spørsmålet med understatement, rasjonelle forklaringer osv. Sammen gjør de det, sier en prest, vanskeligere for Kirken å «tackle» problemene som naturlig nok oppstår. Ikke desto mindre er det umulig for Kirken å identifisere seg med en høflig og uforpliktende holdning til disse sosiale problemer.

Da debatten om forbudet mot immigrasjonen fra Kenya fant sted i mars måned, var det gledelige tegn på at flere og flere katolikker innså dette. Men la oss ført kort rekapitulere den faktiske utvikling i dette nyeste kapittel av britenes raseproblem:

Efter at Kenya fikk sin uavhengighet i 1963, fikk 167 000 av landets innbyggere (indere for det meste) britisk pass. I følge skribenten og Underhus-medlemmet Norman St. John-Stevas var det en klar forutsetning den gangen at den asiatiske minoritet i Kenya hvis det skulle bli nødvendig, skulle ha mulighet til å slå seg ned i Storbritannia. Da så den situasjon

oppsto, delvis kanskje på grunn av en ensidig holdning av Kenyas egen regjering, strømmet tusener på tusener med britisk pass til flyplassen i Nairobi. Forvirring, engstelse og usikkerhet vokste i England, landet var selv i alvorlige økonomiske vanskeligheter. Regjeringen grep inn og stoppet innvandringen. Og St. John-Stevas skriver: «Det er mulig at det var presserende grunner for å gå tilbake på vårt løfte og ord til disse menneskene. Men det forandrer ikke det faktum at vi *ga* vårt løfte. Det er mulig at vi kanskje ikke skulle gjort det, men det ble gjort.» De fikk britisk pass og løfte om et fristed — hvis de ønsket det — i England. Slik omtrent understreker han det han kaller «Moral monstrosity of the Immigration Bill».

Andre, bl. a. prester, kalte beslutningen om å «stenge døren» for ufor-svarlig. En katolsk avis bragte en tegning av statsminister Wilson som

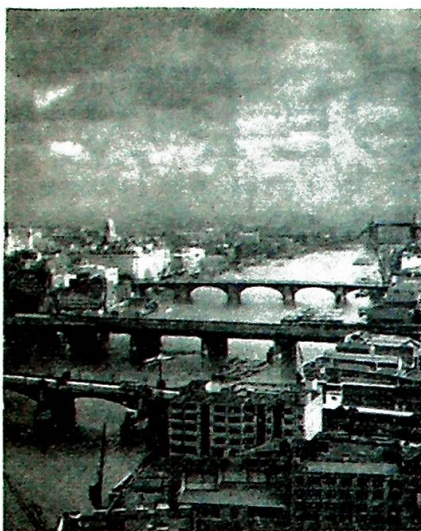
kommer frem til himmelporten (med vinger og pipe — og et britisk pass). En mørkhudet dørvokter sier: «Legg den vekk, min sønn. Vi er ikke interessert i pass her opp». Innsendere i avisene og folk som ble intervjuet i radio og televisjon ga uttrykk for noe av det samme. England hadde brutt sitt ord, og de visste at *det* var en alvorlig sak.

Jovisst er det alvorlig. Tom Burns, redaktør for konservative *The Tablet*, skrev en leder med tittelen «Moral or Muddle» hvor han medga at ingen var særlig stolte over de beslutninger som var tatt. Kardinal Heenan klandres av noen for en viss tilbakeholdenhet i sin bedømmelse av situasjonen, og de katolske tenåringer (som tidligere nevnt i St. Olav) er stort sett mer åpne for tanken om en farvet innvandring enn mange av sine eldre trofeller.

En fremmed trenger egentlig mange uker på seg for å lodde stemningen blant de britiske katolikker i denne sak, selvfølgelig. Et par timers flytur fra Oslo møter man et slikt problem uten særlig erfaring. Det er lett å felle forhastede dommer, lett å være for sikker på sitt eget vidsyn og sin egen toleranse.

Hvilket ikke forhindrer at man stiller seg i kø foran en av kinoene på Leicester Square for å se den ypperlige amerikanske filmen om kjærlighet og ekteskap mellom farvet og hvit, «Guess Who is Coming to Dinner?» Det er en slags naivitet som er av det gode, tross alt.

EN NY KATOL

LONDON I MARS

I den forstadsmenigheten utenfor London hvor jeg bor, blir det lest messe hver søndag i forsamlingssalen på det lokale hotellet (til tross for at nærmeste kirke ligger mindre enn en kilometer borte!) I årevis har det vært fast skikk at frivillige hjelpere fra menigheten har rykket inn i salen en halv time før messen skal begynne, for å «rigge opp» et alter ved hjelp av et serveringsbord, noen tomkasser, duker, lys, krusifiks, messebok og de andre tingene om til daglig oppbevares i en kasse i bakværelset. Inntil ganske nylig ble dette alteret plassert på et podium innerst i salen. For et par søndager tilbake begynte vi å sette det midt i salen, med stolene i hestekoform rundt det, og presten plassert med ansiktet mot menigheten. Det skjedde omtrent samtidig med at hele messeteksten gikk over til engelsk, med Introitus, Graduale, Tractus, Offertorium og Kommunionens vers lest unisont. Det har vært skrevet og talt mer enn nok om den symbolske betydningen av denne reformen — i visse aspekter av britisk katolsk liv kan vi også oppfatte det som symbolsk og symptomatisk for en sterkere identifisering mellom Kirken og leg-folket.

Det er umulig å tenke på Kirkens stilling i dette landet uten å se den som et sosialt fenomen, underkastet de samme samfunnskrefter som i vår tid holder på å omforme så mange sider ved britisk liv. Inntil for meget kort tid siden ble katolsk liv i Storbritannia levet i tre sterkt adskilte seksjoner. Flertallet av katolikkenes i landet tilhørte arbeiderklassen, og svært mange av dem kom fra irske innvandrere. I generasjoner har Storbritannia vært forsynt med billig —

og ofte dårlig utdannet — arbeidskraft fra Irland.

Et lite mindretall var å finne innenfor adelen og godseierfamiliene — lesere av Evelyn Waugh's romaner vil være kjent med beskrivelsen av denne gruppen. Hos Waugh er det alltid et element av nostalgia over dem, og også utenfor diktningen tenderer de mot å opprettholde et lukket miljø med megen inngifte og en viss eksklusivitet. Deres titler kan kaste glans over kirkelige funksjoner, men det kommer liten fornyelse fra dem.

Selv i Anthony Sampsons glimrende samfunnsbeskrivelse «Anatomy of Britain», som kom ut i 1962, blir katolikkenes delt i disse to gruppene, og det blir hevdet at det ikke finnes noen katolsk middelklasse. Akkurat dette siste er i dag galt — det finnes en middelklasse, den er økende i antall og innflytelse og den gjør seg mer og mer gjeldende i alle samfunnsdebatter.

Det er noe paradoksalt meningsløst i å foreta en slik klassegruppering av kristne, men hvis man skal forsøke å forstå hva som holder på å skje i katolsk kirkeliv i Storbritannia i denne tiden, er man nødt til å gjøre det.

I de første trede årene av dette hundreåret ble katolsk intellektuelt liv (bortsett fra teologi) besørget av en liten krets muntre, kunnskapsrike, slagferdige og romantiske skribenter, med Chesterton og Belloc i spissen — «det tohodede uhyre Chesterbelloc» som en eller annen døpte dem. Disse Fleet Street-riddere var stadig i diskusjon med motstandere som H. G. Wells og Bernhard Shaw, som de elsket høyt, kranglet høylytt og vittig med og på mange måter lignet. Den intellektuelle fronten gikk dengang langs Kirkens yttergrenser og det falt vel få inn å diskutere kirkelige læresetninger og katolsk praksis.

De mest kjente britiske navn i katolsk åndsliv i vår egen tid — forfatterne Evelyn Waugh og Graham Greene — er ikke på langt nær så identiske med Kirken. Waugh var mest opptatt av de gamle katolske familiene og hadde ingen sympati for messen lest på folkemålet — ved en anledning sa han, skuffet og rasende, at «det konservative partiet har ikke klart å sette klokken så meget som fem minutter tilbake!»

Hva Greene angår så har hans synspunkter på mange aktuelle problemer gjort ham til noe av en belastning for Kirken. Storbritannias mest talentfulle katolske forfatter har forøvrig selv sagt at han ikke er «katolsk forfatter», han er en katolikk som av yrke er forfatter. Det er en distinksjon som kanskje kan tilfredsstille ham selv, men som neppe overbeviser leserne.

«Et nytt brudd på tradisjonen...» John Ryans kommentar til at hans avis har forlatt sin moderne layout på førstesiden og blitt «gammeldags» igjen.

I de mange debattene som har feiet som uvær gjennom katolsk presse i Storbritannia har hverken Waugh eller Greene, og heller ikke «Chesterbelloc»s etterfølgere, som enda er å finne i visse kroker i Fleet Street, vært de toneangivende. Den intellektuelle fronten går i dag på kryss og tvers gjennom Kirken selv, og den er bemannet av en solid skolert, sosialt våken, politisk bevisst og kritisk innstillet middelklasse som samlet frembyr et konglomerat av vidt forskjellige standpunkter. En lang rekke tidsskrifter er født innenfor dette miljøet — «Search», som står erkebiskop Roberts S.J. nær, er ett av dem, et annet er «Slant» som er politisk venstreorientert og nærmest må kalles «katolsk-marxistisk».

SK MIDDLEKLASSE

Innen fagbevegelse og i politikk møter vi også i dag en sterk katolsk bevissthet. Flere av de ledende fagforeningsfolkene er å finne på den katolske fløyen — Sir William Carron i Verkstedsarbeiderforbundet, mangeårig veteran i kamp mot såvel «storkapitalismen» som kommunismen er en av dem. På den motsatte siden av den politiske skillelinjen står en av de mest interessante skikkelsene, det konservative parlamentsmedlemmet Norman St. John Stevas, kjent fra utallige TV-debatter. Stevas har bare en utålmodig gestus til overs for alt som heter sosialisme, men han har offentlig erkjent sin gjeld til de menneskelige og humanitære idealer som arbeiderbevegelsen og Labour Party er fremstått av, og i den store immigrasjonsdebatten for kort tid siden var han en av de få konservative i Underhuset som stemte mot loven om begrenset adgang til Kenya-asiatenes adgang til Storbritannia.

Det som så raskt har gitt katolsk liv mer bevegelse i Storbritannia har vært den sekulære, ikke-katolske pressens oppdagelse av Kirkens eksistens. Pius XII's død og valget av Johannes, konsilet, Johannes' død og valget av Paul, Pauls reiser til utlandet og de store moraldebattene har både åpnet ikke-katolikkens øyne for hva Kirken virkelig er (og ikke minst for hva den holder på å bli) og gitt Kirkens egne medlemmer en rikere anledning til å formulere sine egne synspunkter.

Størst interesse har det selvfølgelig knyttet seg til den årelange «pilledebatten», og her står Kirken virkelig i takknemlighetsforhold til Fleet Street. Det ville være grov løgn å si at britiske aviser bestandig har fremstillet det katolske synet på ekteskapsmoralen på en saklig og grundig måte, men de åpnet sine spalter for en debatt så langvarig, så dyptgående og så bred at den har nydt den sjeldne ære å utkomme i bokform — pocketboken «The Pill» er en glimrende antologi over en diskusjon som strakte seg over flere år og mange publikasjoner.

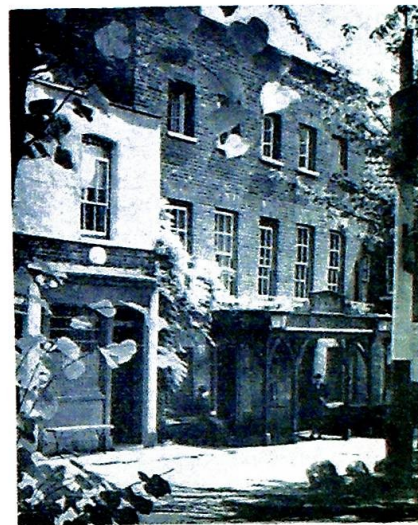
Denne diskusjonen har beriket begge parter som deltok i den. Den har tvunget «alminnelige» mennesker til å

ta tilvante synspunkter opp til ny vurdering, kirkeledere til å ordlegge seg med større omhu, og leger til å omgås statistikk med større forsiktighet.

Den har også virket en annen berikelse: et stort antall gifte mennesker som i årevis enten hadde levet et unaturlig og frustrert kjærlighetsliv, eller som hadde lidd under samvittighetskvaler hver gang de så sine trossfeller gå til en kommunion de selv ikke kunne motta, har funnet hjelp i overbevisende argumenter og klare saksfremstillinger, og har oppdaget at en ansvarlig bruk av preventive midler kan forenes med et fullt liv som kommuniserende kristen.

Det er karakteristisk at forsøk på å få denne debatten til å blusse opp i de siste to tre årene har slått feil — til tross for at moraldebatter er såkalt «godt avisstoff». Temaet er utomt — for millioner av katolske briter er det ikke lenger noe problem. Det er min personlige overbevisning at de fleste katolske briter som er direkte berørt av dette betrakter saken som opp og avgjort, og at det fortsatte formelle forbudet mot prevensjon for dem er beslektet med noe de kjenner så godt fra sin egen historie: gamle skikker og regler som har historisk interesse men ikke aktuell betydning.

I to andre moraldebatter har britiske katolikker gjort seg gjeldende i de siste årene, nemlig når det gjelder skilsmisselovgivningen og abortloven.

I begge tilfeller har Parlamentet vedtatt lovendringer i mer liberal retning, men selv om katolske forsøk på å holde igjen strandet på det demokratiske prinsipp (bare 10 % av landets befolkning er katolikker), så har ikke nederlaget vært absolutt. Motstanderne av skilsmisse og fosterdrap har lært at i de fortvilte menneskelige situasjoner som disse lovene har relevans til er det ikke nok å berolige sin samvittighet med å si *nei* — en hjelpende hånd må strekkes ut.

På et bestemt og viktig felt er ennå Kirkens røst litt uklart. I Storbritannia i dag holder det på å oppstå et raseproblem, den siste store debatten om innvandrerne fra Kenya viste hvor alvorlig både regjering og opposisjon ser på fremtiden. Kirkens prinsipielle lære, at rasediskriminering er en synd, er enda ikke noen selvfølge for de tusener av både hvite og fargede briter som lever tette innpå hverandre, og har de fleste muligheter for friksjoner. Det er diskriminering i Storbritannia i dag, den utøves listig og utbredt på alle felter, og Kirken har enda ikke tatt tilstrekkelig til orde mot den, selv om samarbeidskomitéer, sogneprester, legfolk og organisasjonsledere gjør et stort arbeid.

Det vil komme — i britisk samfunnsnivå i dag holder den katolske kirke på å bli mer og mer av en moralsk faktor. Den står, som alteret i forsamlingsalen, i sentrum av legfolkets tilværelse.

EN KLOVN

«Då han banka på helgenbildet, kom det ein HOL lyd ut.»

Om dette kan kalles kortprosa, dehumanisert prosa eller ganske enkelt saksprosa, vet jeg ikke helt sikkert. Selv om jeg i fire dager til ende har fulgt et seminar for unge forfattere hvor nevnte eksempel ble presentert på programheftet. Nei, jeg møtte ikke som ung forfatter, erri gærn? Jeg var til stede nærmest ved en slags høytidelig misforståelse, og de fremmøtte betraktet sikkert min dehumaniserte langkropp av en sak som meget uinteressant og ut gammel.

Så satt jeg da i den halvmørke møtesalongen og klovnet litt for meg selv.

«Då han banka på helgenbildet, kom det ein HOL lyd ut.»

Tro nå ikke at jeg lekte med disse ordene fordi de var nynorske. De var nå tilfeldigvis på nynorsk, det er ikke annen grunn. Men jeg hadde altså nettopp vært ved et sirkus i London, så det passet så merkelig godt:

Då han banka på helgenbildet, kom det ein HOLY lyd ut.

Og jo mer jeg tenkte på disse to mulighetene, den offisielle og mitt tull, jo mer ble jeg overbevist om at den siste var best.

Men det sa jeg selvfølgelig ikke høyt, det er ikke alle som liker klovner.

Egentlig var det ikke dette jeg skulle prate om i dag. Unnskyld.

For noen uker siden ble det tatt opp noen filmscener et sted i Oslo hvor noen «uteliggere» hadde de største rolene. Etter timers hardt arbeide, skal det ha blitt tid for et smørbrød og en kopp kaffe, «gjengen» ble enige om å stikke bort på en restaurant i nærheten.

Det var kjente nok folk, men de hadde altså «tøffe» klær på seg for anledningen, og de var vel sminket. De gikk ikke rundt stivpynta, hvis dere forstår hva jeg mener. De dro i hverfall over til restauranten, skuespillere, regissør, produksjonsassistent, hva vet jeg.

Og hva skjer?

Jo, de blir anmodet om å finne seg et annet sted, man serverte altså ikke hvem-som-helst....

Man kunne ikke ha slike skumle per-

LESERNE SKRIVER

NKKF

Til mgr. Gorissen og NKKF's styre.

Vi diskuterte NKKF's møte den 20. mars på forhånd, vi fikk andre, fra Bærum og fjernere strøk med oss og vi møtte opp — for at ikke NKKF på et så vesentlig møte skulle føle at vi ikke slutter helhjertet opp om foreningens arbeide når det gjelder.

Men hva opplever vi? Møtet åpnes ved at mgr. Gorissen ønsker velkommen, forteller oss at dette er et orienterende møte og sier: Her skal — hvis det blir tid til det — diskuteres det og det, ikke det eller det. Vi blir på forhånd oppfordret til å oppføre oss som lydige barn, ikke som engasjerte, våkne legfolk. Vi blir på forhånd kneblet, man bør ikke snakke om prevensjon.

Hvem av oss, om jeg må spørre, hadde tenkt å ta opp dette problem ensidig? Det har kanskje omsider gått opp for oss almindelige folk at *det alene* ikke kan redde verden: Pastor Kessels innledning tok ca. 15 min. — men allerede i velkomsttalen klokken 20 hadde vi fått opplyst at dette emne måtte være utdebateret kl. 20.45, *da skulle vi få kaffe.*

Det vil si, ærede lesere, ærede general-

sonasjer i lokalet. Det var et respektabelt sted i beste strøk.

Da man banket på, kom det så en HOL lyd?

Eller var det en HOLY lyd?

Nå, det satt vel noen ærverdige borgere inne ved bordene som hadde en «hellig» og fredet time med et glass vin kanskje.

Er jeg sur? Neida, jeg bare skriver. Det viktigste er ikke lenger igrunnen hva en forfatter skriver om — bare han skriver. Var det ikke noe slikt en av de unge skribenter sa på det møtet jeg snakket om?

Derfor er det ikke så farlig lenger med de dagene da det bare rumler HOLE lyder i skrivemaskinen.

Ja, jeg beklager hvis De ikke forstår. Det er muligens fordi De er HOLY.

P.S.

Neste gang skal jeg skrive mitt mest fenomenale klovneri om, om — vel, jeg kan skrive om fødselskontroll. Det interesserer alltid.

OM MØTET

vikar og NKKF's styre — at vi hadde fått 17 min. å diskutere verdensospennende problemer på.

Dette er å undervurdere legfolket, kvinnen i særdeleshet. Jeg vil si det enda sterkere: Det var meningsløst på forhånd å kneble oss etter at man hadde innkalt oss til et møte som spente over så viktige og fundamentale problemer.

Noen ventet kanskje på opprør. Jeg skammer meg over at jeg ikke forsøkte det.

Jar, Bærum.

Ellen Arnold.

HVOR VAR DERE?

Herr Redaktør.

Alt som er nytt skal dissekteres og kritiseres. Så lenge kritikken er berettiget og bygger på riktig informasjon, kan den føre til noe positivt.

Ungdomsarbeidet av i dag er nytt, og i de tre årene vi har arbeidet for å samle katolsk ungdom i Oslo til et kristent miljø de trives i, har kritikken strømmet

NKKF-UNGDOMMEN-VIETMAN

inn — mer eller mindre berettiget. Den berettigede og konstruktive kritikk vil vi takke for — det er den *negative* kritikken jeg her vil gå til felts mot.

Vi som virker i det katolske ungdomsarbeidet i Oslo blir litt for ofte møtt med: «Ungdommen må da *gjøre noe!*» Erfaringen viser at dette «gjøre noe» dekker alt fra hva de unge *må gjøre* (som: sosial innsats, gå mer i kirken osv.), via hele registeret til hva de *ikke* må gjøre (som: komme til Messe iført miniskjørt, drikke Cola — for bare å nevne noe).

Noen spørsmål til de som retter denne kritikk mot ungdommen: Er det realistisk å forlange at en ungdom — et menneske som hverken er barn eller voksen og som så sterkt trenger de voksnes veiledning — av eget initiativ skal oppsøke Kirken når deres foreldre og foresatte kanskje ikke engang praktiserer sin tro?

Jeg er enig i at de unge kan være mer aktive enn de har vært med å gjøre en sosial innsats. Men når så ungdommen *gjør noe* for et sosialt hjelpeprosjekt, hva så? Går det dere fullstendig hus forbi, eller er dere overhodet ikke interesserte? *Hvor var dere* f. eks. søndag den 17. mars da ungdommen arrangerte propagandaften for Fasteaksjonen 1968 — innsamlingen til sykepleieskolen i Kampala, og hadde innbudt foreldre og andre interesserte? (Det var nemlig få som kom, men takket være oppslutningen fra fem foreldre samt mange søstre, ble ikke arrangørene de eneste tilstedeværende.)

Propagandaftenen var annonsert i god tid med store plakater, samt ved kunngjøringene i kirkene, så *noen* av dere — som er så sosialt ansvarsbevisste på ungdommens vegne — må ha visst om arrangementet. Slik manglende interesse virker ikke akkurat inspirerende for senere arrangementer av liknende art. Jeg synes at kravet: «Ungdommen må *gjøre noe*» virker både latterlig og er uten berettigelse når de som fremsetter det ikke engang gidder å undersøke *om noe gjøres* eller støtte eventuelle tiltak.

Dagens ungdom er hverken engler eller forbryterspirer, men gjør dem ikke bedre eller spesielt verre enn de er. Man kan kritisere mye av det ungdommen foretar seg. Men i rettferdighetens navn ber jeg om at den kritikk som vil komme må være berettiget og bygge på de faktiske forhold, konstruktiv samt stilet til

rette vedkommende. Da først kan kritikken føre til noe positivt.

Hvis dere kan hjelpe de unge og ungdomslederne i Kirken på denne måten så er vi takknemlige for det. Vi som er i ungdomsarbeidet trenger råd, veiledning og hjelp, samt oppmuntning og støtte.

Anne-Lise Resser,
ungdomsassistent i Oslo.

VIETNAM

Herr Redaktør.

I St. Olav nr. 6/68 etterlyser Inger Lange den *virkelige* forskjell mellom amerikanernes hjelp til den ene part i Vietnam og deres hjelp til Storbritannia m. fl. under siste verdenskrig. Hun kan ikke finne konsekvens i å *kreve* amerikanerne *ut* av Vietnam nå, hvis man *ønsket* dem *til* Europa tidligere.

Undertegnede gjør langt fra krav på å vokte sannheten om Vietnam, eller noen annen krig — ei heller tilhører jeg dem som fordømmer USA's innsats i Vietnam. På mange måter beundrer jeg det amerikanske folk og deres ledere for å påta seg den enorme belastning som en slik krig medfører, og jeg har også stor respekt for deres motiver. Men tilbake til Deres resonnement, som synes å bygge på den antagelse at selve den situasjon som førte til amerikanernes inngripen i de to kriger var den samme. Riktigheten av denne antagelse *kan* det i alle fall herske tvil om på flere punkter.

For det første: Vietnam-krigen *kan* med en viss rett betraktes som en borgerkrig. Selv om flere andre små og store stater føler at deres vitale interesser står på spill i denne «borgerkrig», må man jo si at den ennå ikke direkte har berørt disse makters landområder. Den 2. verdenskrig var på ingen måte en borgerkrig, men Tysklands overlagte angrep på nær sagt alle omkringliggende stater —

hvorfra de fleste amerikaneres besteforeldre kom.

For det annet: Det *kan* reises tvil om hvorvidt Saigon-regjeringen egentlig representerer Syd-Vietnamesernes virkelige interesser. På den annen side kan det ikke være tvil om at 99,9 % av engelskmennene i 1942 ønsket amerikanernes hjelp til å knuse nazismen. Prosenten var vel ikke mye mindre i Frankrike, Danmark og Norge.

Jeg mener derfor at det rent objektivt sett *kan* være betydelig forskjell i selve forutsetningen for amerikanernes tilstedeværelse i de to kriger. Om denne forskjell berettiger noen av oss til å kreve våre egne redningsmenn ut av Vietnam er imidlertid mer enn tvilsomt.

Oslo.

O. Ravneberg.

PATER
TH. PATFOORT
50 ÅR

Dominikanerpater *Thomas Patfoort* fyller den 13. april 50 år. Han er født i Les Moères i det franske Flandern, og utdannet ved sin ordens høyskole Le Saulchoir ved Paris, hvor han i 1944 ble presteviet. Etter krigen var han blant annet virksom som prest og predikant i den franske radio, og hans dype innsikt i den gregorianske kirkesang gjorde ham til en meget benyttet lærer på dette område. I 1952 kom han til Norge, hvor han siden har vært knyttet til St. Dominikus kloster i Oslo. Pater Patfoorts allsidige kunnskaper og forekommende menneskelighet har gitt ham mange oppgaver i de 16 år han har virket her i landet, som cantor og liturg, som foredragsholder og predikant og som en meget søkt sjelsørger. I årene 1963—66 var han dominikanernes prior. Hans usedvanlige fortrolighet med vårt språk, hans vennlige, hjelpsomme vesen og sikre røtter i den religiøse og liturgiske fornyelse på kontinentet den siste menneskealder er egenskaper som mange har lært å verdsette med takknemlighet og hatt hjelp og glede av.

Mange vil minnes ham på hans festdag, og «St. Olav» føyer sine gratulasjoner og ønsker til deres — han har adskillig godt og ugjort arbeide ennå i vårt bispedømme.

OSS KATOLIKKEF

AV JAN CA

mer blir ikke så fruktbar som den burde. Vanligvis er det en trofast liten flokk som blir de bærende kref-ter...

Skal man forsøke å finne grunner til at utviklingen er blitt slik, er det ikke så særdeles vanskelig å finne noen iallfall: Vi lever i en tid der så meget har endret seg når det gjelder mellommenneskelige forhold. Aviser og tidsskrifter flommer inn over oss og gir oss sammen med radio og TV nyheter av de mange slag — dem behøver vi ikke hente på «kirkebakken» lenger. Og ikke bare *det* når det gjelder massemediaene: De binder oss dertil ofte innen hjemmets fire vegger — ved foredrag, underholdning osv. Ofte lurer man på om ikke nettopp TV-apparatet er den viktigste foreningsødeleggeren i dag. Men det er også andre kontakthindrende faktorer som ligger noenlunde klare i dagen: Den tiltagende spesialisering innen arbeidslivet synes umiddelbart å være med å skape gjerder eller grøfter eller kløfter mellom oss. Selvsagt er det krefter som motvirker splittelsestendensene: Skolegangen må man tro er viktig i denne sammenheng.

Det kan være nødvendig å gå såpass i detalj i forbindelse med årsakene til et fattigere menighetsliv, til en mer mangelfull kontakt oss katolikker imellom. Fordi man må vite noe om disse årsakene om man skal kunne peke på botemidler — eller andre veier å gå.

Vi ser menighetslivet bli til dels utkonkurrert — av andre former for «liv». Og man spør: Er da menighetsliv så nødvendig? — Svaret er selvsagt: Ja. Hva vil det bli av kirken det foruten? Hvordan skulle sakramentene kunne forvaltes det foruten? — I det hele er spørsmålet om menighetsliv så viktig at man burde sette sosiologer i gang med å granske dette.

Et annet sentralt spørsmål er: Hvilken plass skal menighetslivet ha hos oss? Man kunne ha lyst til å svare: Så stor som mulig. — For Kirken, som vi er en del av, trenger oss — som vi trenger den. Og på mange måter. Mange har da også sett menighetslivets betydning og har lagt ned et stort arbeid på dette feltet. Først og fremst har vi grunn til å

Det er neppe for sterkt sagt at menighetslivet i flere av våre byer burde kunne ha vært bedre. Foreningslivet er vanskelig å holde i gang. Kontakten mellom menighetens medlem-

Den 9. april er det 125 år siden St. Olav menighet i Oslo ble opprettet. Det var pastor Montz som kom fra Stockholm en av de første dagene av april med beskjed om at ansøkingen om å få opprette en katolsk menighet i Christiania var innvilget. Man gikk straks igang med å innrede et provisorisk kapell i annen etasje av bokhandler Dzwonkowskis gård på hjørnet av Storgaten og Youngsgaten. Både kapell og menighet fikk senere Sankt Olavs navn.

Dagen for den første offentlige gudstjeneste ble palme-søndag 9. april 1843. Avisene hadde fortalt om pastor Montz ankomst og palmesøndag, en strålende vårdag, sto det en lang kø av mennesker foran bokhandlerens hus fra morgen av. Messen skulle begynne klokken ti, men allerede en time før gikk køen fra Youngsgaten til Vår Frelzers kirke, fortelles det. De få katolikkene ble sluppet inn gjennom en bakdør for å få plass.

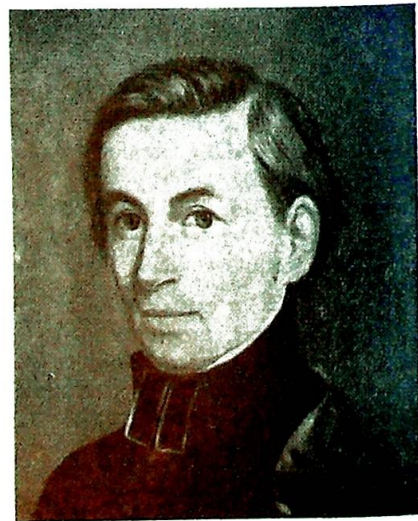
Messen ble forrettet av Montz i paramenter som han hadde bragt med fra Stockholm. Etter evangeliet leste han opp en hilsen fra biskop Studach og holdt så en preken på svensk.

(Pastor Montz var i Norge i over fem år og sluttet bl. a. vennskap med Henrik Wergeland.)

Den offisielle feiring av 125 års jubileet for den katolske kirkes gjeninnføring i Norge etter reformasjonen finner sted til høsten.

ST. OLAV MENIGHET I OSLO 125 ÅR

Pastor
Montz.

I MELLOM

MOLLESTAD

takke geistlighet og ordenssøstre som har viet sitt liv til arbeidet innen Kirken.

Men når menighetslivets betydning og nødvendigheten av vår innsats er understreket, kan vi stille enda et spørsmål: Er det noe spesielt vi i dag må gjøre for å sikre et rikere menighetsliv — en høyere grad av fellesskap oss katolikker imellom.

Det kan virke — uten at vi skal slå dette fast — som om de «mellomstore» møtenes tid er en saga blott. Vi er — naturlig nok — blitt mer «kresne» når det gjelder å ta ut fra våre stuer og av sted til sammenkomster. Rimeligvis er vi blitt for kresne. Gjennom radio og TV blir vi «foret» med så mange topp-prestasjoner at det skal mye til for å rikke oss fra lenestolene. Dette er en realitet som man vel bare får se i øynene — og endre vår virksomhet etter. Med andre ord: Det er sikkert påkrevet at vi eksperimenterer med møtevirksomheten — for å finne frem til «tilbud» som bringer menighetens medlemmer sammen også utover samværet i selve kirkerommet. Mindre møter rundt om i hjemmene kan kanskje være en vei å prøve. Det vil muligens være riktig at man med ganske store mellomrom

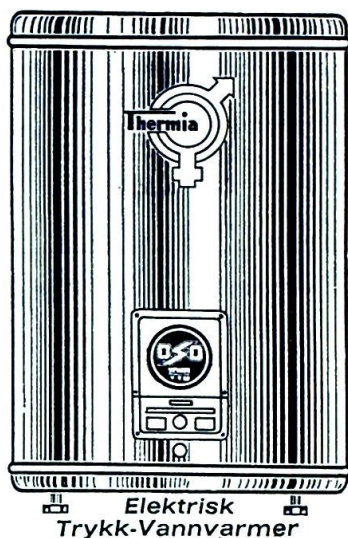
lager til større sammenkomster hvor forarbeidet er meget grundig og programmet så lokkende at den mest «kresne» føler seg trukket dit. Kanskje kan nabomenighetene stille til flere arrangementer sammen? De som

ikke har prøvd seg med kirkekaffe, burde vel prøve med den.

Også når det gjelder veldedig arbeid i menighetenes regi, er det selvsagt nødvendig med jevne mellomrom å vurdere om målene og midlene er *tidsmessige*.

De personlige kontakt katolikker imellom er av mange grunner betydningsfull. Og denne kan naturligvis skaffes til veie også på andre måter enn gjennom de ulike former for møtevirksomhet. Det skal ikke alltid så meget til: En invitasjon — til å følge

(Forts. neste side)

Masser av varmt vann

OSLO SAFE SYSTEMET gir

- * Rimeligste pris
- * Enkleste montasje
- * Største effekt

OSLO SVEISEBEDRIFT

Rejser under katolsk ledelse i 1968

Skt. Annæ Rejser.

9. april—16. april (påsken) FLY Rom. 8 dage 925 kr.
5. juli—19. juli FLY Rom—Sorrento. 15 dage 1275 kr.
29. sept.—13. okt. FLY Firenze—Assisi—Rom. 15 dage 1275 kr.
Program og alle opplysninger: lærerinne frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København. Tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Rejser.

7. juni—21. juni FLY Firenze—Assisi—Sienna. 15 dage 1275 kr. Ledere: Fru E. Schwartz og Pater Duclos.
5. juli—25. juli TOG Ravenna—Rom—Assisi. 21 dage 1375 kr. Ledere: Fru E. Schwartz og Pastor d'Auchamp — eventuelt individuell hjemreise.
13. sept.—27. sept. FLY Rom—Assisi. 15 dage 1275 kr. Leder: Pastor d'Auchamp.
Program og alle opplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København, eller Pastor d'Auchamp, Vandtaarnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 690301.

«Den nordiske Valfart med fly til Lourdes» — Bispedømmets pilgrimsreise.

27. juni—3. juli. 7 dage 880 kr. — særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr. Geistlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.
Program og alle opplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller Translatør Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København. Tlf. PA 2539.

«Bær hverandres byrder», Gal. 6, 2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.

Telefon 69 30 15

Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

Kontaktklubben for eldre og enslige

åpent hus hver onsdag kl. 11—15,
i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,
Oslo 3.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institut		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke	}	Arendal
Lunden Kloster		
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem	}	Bergen
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Trondheim
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Tønsberg
St. Franciskusøstre-
nes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Tromsø
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Lillestrøm
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikael's Kirke	}	Hønefoss
St. Mikael's Prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Tromsø
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Tromsø
St. Magnus prestg.		
St. Elisabeth Hosp.	}	Tromsø
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Tromsø
St. Olavs Kirke,
Bispegården		
St. Olavs kirke	}	Tromsø
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	Tromsø

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

OSS KATOLIKKER - -

(Forts. fra forrige side)

med hjem etter messen, ved et tilfeldig sammentreff i byen. — Ja, hvor ofte tar vi kontakt med trosfeller som vi ser eller vet trenger til det, er nye i menigheten, er utlendinger, har spesielle vanskeligheter osv.? Om vi burde gjøre det? Kan det være noen tvil om det. Og skal vi analysere hvorfor vi ikke er mer gjestfrie, blir vel svaret ikke helt sjelden — egoisme.

En følge av samfunnsutviklingen er at vi som lever i dag, blir en befolkning stadig på flyttetot. Det skjer en kraftig tilstrømning til byene, miljøer brytes opp. Ett av resultatene blir for svært mange kontaktmangel. Når samtidig kontaktmulighetene innnevres (TV osv.), er det ikke så rart at mange kan bli dypt ensomme. Psykiatre forteller hvor viktig det er at vi mennesker føler oss inne i en sam-

menheng, der vi betyr noe, der vi har kjente, og der vi kan utrette noe, skape. — De mange sekt-samfunn som gror opp i våre dager er et tegn på hvor sterkt det religiøse behov er, hvor stor trangten til religiøst fellesskap er — og at de eldre kirkesamfunn ikke alltid har strukket til når det gjelder disse forhold.

Vi katolikker er en del av en kirke — et samfunn — som lever i en ubrutt tradisjon innledet av Kristus selv. Og det slår en at man kan finne mange likhetspunkter mellom oss og de første kristne nettopp i dag. De levde i en verden som ennå ikke var kristnet, — vi lever i en tid som føler avkristningens svøpe. — Kanskje trenger vi i dag et menighetsliv mer enn på lange, lange tider.

Kunne vi ikke, når vi har tenkt litt på dette — og kanskje har funnet Det nye testamente og søkt inspirasjon hos de første kristne menighetene — bestemme oss for å gjøre vårt til å fremme det fellesskap vi lever i og som så sårt trenger vår innsats.

DEN TOMME GRAV - -

(Forts. fra side 101)

telse oppfatter ikke, som mange «moderne» mennesker synes at mene, Gud som et legemlig væsen. der svæver mange solår oppe i det astronomiske rum, og den anser ikke Jesu legemlige opstandelse og himmelfart som en transport af hans jordiske legeme til dette fjerne sted. Himmelen, hvortil Gud også legemlig ophøjede den korsfæstede, er selve hans evige virkelighet, som er allevegne og alrådende. I denne sin evige, ubegribelige virkelighet optog Gud den søn, der på jorden havde åbenbartet hans evige kærlighet ved legemlig at dø under

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Enerhauggt. 4 - Tlf. 67 23 83

Kontortid 11—13.

Alle dager unntatt lørdag.

LEGMANSRÅDET

OSLO KATOLISKE BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i

Akersvn. 5, 1. etg. Tlf. 20 72 26

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs
Institut hver onsdag fra kl. 11—12.

Oslo Katolske Bibliotek

Akersvn. 5, Oslo - Tlf. 20 72 26

Åpent hver dag unntatt lørdag kl. 11-13.

Mandag—Onsdag—Fredag også fra kl.

17—19.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prosjekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

TILSTELNING

til inntekt for feriehjemmet

«Persbråten»

i foreningslokalet,
Akersveien 5, Oslo.

Lørdag 27. april kl. 17.00:
Barneaften.

Søndag 28. april kl. 19.30:
For voksne.

Kirkekaffe fra kl. 10.30.

Ta venner og bekjente med.

Mariakongregasjonen.

forbandelsen for de skyldiges synd. Det skete eengang for alle, inden nogen påsketero var opstået i noget fortvivlet og vantrø hjerte. Og just

derfor, fordi det virkelig skete, kunne og kan påsketro opstå i et fortvivlet og vantrø hjerte, når budskabet derom, NB! budskabet om at det *virkelig*

skete, når et menneske. Når man siger nej til denne «gamle» opfattelse, må man gøre sig klart, *hvorfor* man gør det. Og bliver man ikke stående på halvvejen eller bliver hængende i naivt udvortes betragtninger («Kan et moderne menneske virkelig tro på himmelfart?»), vil man før eller siden opdage, at man står i valget mellem den Gud, der er udenfor os, som har skabt os og alt, og som derfor magter alt, hvad han vil, også det, vi ikke kan forklare, fordi det er hans hemmelighed (som f. eks. Jesu «legemlige opstandelse»), og en Gud, som blot er et andet udtryk for «det dybeste i os selv», for den alvor, hvormed vi tager ansvar for os selv i mødet med næsten. I den forstand er det virkelig valget mellem «Gud deroppe» (ikke hos Gagarin, men hos sig selv) og «Gud dernede» (i vor personligheds dybde dimension) valget står om, når de to påskeopfattelser i dag brydes. Derfor kan brydningen mellem dem ikke undgås, heller ikke af velforstået lyst til at «holde fred i kirken». Den skal kæmpes igennem til ny påskeglæde og påskesejr.»

Husk
årets
Faste-
aksjon!

Det er hygge i en pakke Tiedemanns Gul

-fordi den smaker så godt!

FREDRIKSTAD

KJENTE
FREDRIKSTAD-
FIRMAER

Norske Fina ^{A/s}
Bensin - Petroløum - Fyringsoljer - Smøreoljer
FREDRIKSTAD TLF. 5 820
TØNSBERG > 12 371

C. HANSSENS
Trykkeri og Bokbinderi
Tlf. 13 056
FREDRIKSTAD

KÅRE KRISTIANSEN
Fiskeforretning
Telefon 13 190

Byens spesialforretning

Olsson
TAPÉT OG GULVBELEGG

Agentgt. 2 - Tlf. 17 080

Andr. Panne &
Kontormaskiner - Kontorutstyr
Storgt. 4 - Fredrikstad
Tlf. 12 945

EDVARDESEN & NORHEIM A/S
Autorisert Installatør
Radio og Elektrisk utstyr
Tlf. 11 220 - Fredrikstad

ØSTFOLDMEIERIET
Avd. Fredrikstad

O. Henriksens Sønner

Aut. Rørleggere og Rørhandel

Etabl. 1904

FREDRIKSTAD

Sentralbord 15 840

FILOSOFER OM MENNESKET

I denne vinters mangfoldige bokflom fortjener to små bøker en spesiell interesse. Begge inngår i den ærverdige «populære» serie hos Cappelen: «Menneskets identitet» av *Jacob Bronowski* og den israelske tenkeren *Martin Bubers* «Jeg og du». Begge er et forsøk på en *vesensbestemmelse* av det spesifikke menneskelige. Denne målsetning er like halsbrekkende ærgjerrig som den virker avslørende: De to forfattere har nemlig så godt som intet felles, og viser dermed hvordan menneskene i vesentlige anliggender kan bli fremmede for hverandre.

Bronowski erklærer at hans bok står for en syntese av vitenskap og filosofisk innsikt som er i stand til å begrunne et moderne og dekkende syn på mennesket. Litt drøyt må dette sies å være, idet forfatteren stort sett begrenser seg til å gi spredte

glimt fra sitt store interessefelt: Vitenskapshistorie, metode-lære, kybernetikk, antropologi, poesi og åndshistorie. Det blir en mengde interessante randbemerkninger, som i og for seg kan anbefales. «Upopulær» blir boken likevel egentlig aldri, snarere tvert imot. En savner det grunnleggende teoretiske arbeid med begrepsanalyse, kritikk av forutsetninger og slutninger, osv. I dagens flom av populærvitenskapelighet må en derfor undre seg over at Cappelen har satset på akkurat denne boken, i sin eksklusive serie.

Martin Bubers «Ich und Du» er forlenget gått inn i åndshistorien som ett av vår tids hovedverker. En karakteristikk av en slik bok vil derfor helst være å regne for en utilstedelighet. Hertil kommer at en bok som denne må en *note*, forat den

OSLO	
Joh. Weydahl & Co Oslo - Centralb. 68 18 07	KAFFE og HERMETIKK en gros
KRISTIANSAND S.	ARENDAL
 ALT I SKILT Elektro-teknikk Industri - Militær Skip - Sykehus Reklame - Varemesse Gravør Trygve Køhn Kristiansand S.	ADEL ELLEFSEN Aut. Installasjonsforretning Tlf. 21 756 - Arendal - Tlf. 22 460
	J. E. PEDERSEN & CO. A/S Arendal Kjøttforretning Tlf. 2360
	BYGGMESTER HANS NILSEN Neset 362 Arendal Tlf. 22 647
	SHELL — ARENDAL TELEFONER: Kontor 22 013 Anlegget 21 848
ARENDAL	DRAMMEN
MØRLAND-SKO Tlf. 22 802 Selvvalgsforretning	Kjente Drammens- firmaer
	Drammens malerforretning Tlf. 83 39 16 - 83 33 32 Inneh. Asbjørn Gundersen
DRAMMEN	
GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikfabrikk Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN	H. KOLDERUP N. Storgt. 12 - Bragernes Tlf. 83 13 62 - 83 36 48 Gå til fagmannen når det gjelder møbler
 TYRILYS	$\frac{1}{2}$ TYRI FABRIKKER Drammen
Har også landets eneste bivokspresseri	GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen

skal ytes rettferdighet. Det er som det skal være, idet den nettopp vil være et filosofisk møte med *møtets* grunnleggende realitet i de menneskelige forhold.

Som et apropos til Bronowskis fremstilling kan nevnes at Buber, med stor teoretisk tyngde, hevder at den beskrivende holdning aldri kan gjøre virkelig rede for «møtet». Møtet bærer for ham det altomfattende og sannest menneskelige i seg. Hans vei blir derfor et oppbrudd fra beskrivelsen — en omvendelse til møtet og en forkynnelse av dets virkelighet.

Utover dette kan anmelderen bare si: Sett Martin Buber

stevne! Ved sin personlige grundighet viser han på en grunnleggende måte selve underlaget for det menneskelige og det personlige. For denne utgivelsen skal forlaget ha fortjent ros, selvom det sier sitt, når dette verket først blir tilgjengelig på norsk fem og førti år etter utgivelsen.

En liten advarsel til slutt: Bronowskis bok er lettlest. Bubers er tyngre. Bronowskis stil er nøktern og samtidig, Bubers tilhører en eldre tradisjon. Dette bør ikke forvirre leseren med hensyn til hvor den *virkelige* aktualiteten ligger.

Arstein Risan.

OSLO

E. Sunde & Co. Røleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gt. 6 - Oslo

Telefon 20 37 24

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Byggevarer - Beslag - Ovner

Verkøy - Fliser - Linoleum

Tapeter - Farvehandlvarer

Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo

Sentralbord 41 77 30

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

E. M. JACOBSEN

Bakeri & Conditori

Akersgt. 67

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernb. Getzgate 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

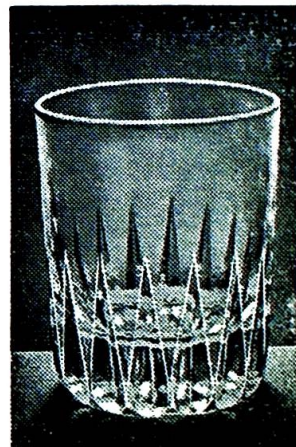
TÅSEN BOK OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8

Tlf. 23 02 40

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Portofino“

Laget av tindrende klart glass.
Lekkert i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3.50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Oralligani

Stortingsgt. - N. Slottagt.
Vikaterrassene.

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontigent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

PÅSKE PÅ LERRETET

L esere av «St. Olav»s filmspalte har visst forsonet seg med det uavvendelige: «Bibelfilmene» får gjerne hard medfart. Vel — her er unntagelsen. Det umulige ved å gi Evangeliets fylde og mysterium visuell form ufortalt, i Pier Paolo Pasolinis film «Matteusevangeliet» er der faktisk skjedd noe dypt gripende og bevegende: Vi møter et autentisk og uforglemmelig vitnesbyrd om Jesus Kristus i menneskenes *sinn*. Denne filmen har til tross for sin enkle, strenge form (som om Evangeliet kunne meddeles i noe annet enn ydmykhet og fattigdom!), slått en hel verden med beundring, fordi den med alle sine ufullkommenheter er skapt i et Italia hvor selv de ikke-troende forstår det blendende lys som utgår fra denne ene menneskeskikkelse. «St. Olav» har et par ganger omtalt dens eksistens — nå har vi sett den og kan bekrefte at den svarer til forventningene. Spanieren *Enrique Irazoqui* er, i den umuligste av alle «roller», en edel og vakker og ganske usentimental manifestasjon av Menneskesønnen i apostelen Matteus' trosvitnesbyrd. Vemod over menneskenes lodd, godhet overfor deres lidelser (helbredelsen av den spedalske er uforglemmelig!), kraft og harme overfor hykleriet og de fattiges prøvelser preger denne Kristusfremstilling. Det er ikke alt — men det

I italieneren Pier Paolo Pasolinis flerprisbelønnede filmatisering av MATTEUS-EVANGELIET, gestaltes Kristus av en spansk student, Enrique Irazoqui.

I den italienske regissør Pier Paolo Pasolinis filmatisering av MATTEUS-EVANGELIET (II vangelo secondo Matteo) - i sin helhet opptatt i Italia og belønnet med 5 store priser ved Filmfestivalen i Venezia - gestaltes Kristus av en spansk student, Enrique Irazoqui. Disiplene spilles av syditalienske håndverkere og bønder samt noen av Pasolinis forfatterkolleger.

er meget, og det er rent i anslaget. «Matteus-evangeliet» er en opplevelse — en påskefilm uten like, en film blant tusen. Jesu lidelseshistorie, det grunnleggende pasjons-tema i vår tradisjon, får her en skjønnhet og verdighet som visst representerer det lengste bildet kan nå, i retning av å skildre noe som bare hjertet kan fatte. Gå endelig ikke glipp av denne erfaring, som både respekterer sitt opphøyde tema og hedrer filmen som kunst- art!

Regissøren Pasolini er ikke «historisk» nærsynt. Hva han skildrer er Jesus Kristus i menneskenes hjerte. Således kan han, i tillegg til sine startede bilder, hvor påvirkningen fra dansken *Carl Tb. Dreyers* sans for menneskeansiktets fascinerende «landskap» er merkbar, operere med musikkledsagelse fra både Negro

Spirituals og «Missa Luba»: Det er så «galt» og så dristig at det treffer øye og ører med enestående kraft som noe overveldende riktig.

Pier Paolo Pasolini skal være kommunist — hva han har villet skildre er, ifølge egne uttalelser, sin mors tro, Italias to tusen-årige forhold til den største av alle beretninger, i ærbødig troskap mot det mest ukunstlede av de fire evangelier. Det er lykke ham, hvilket er en famøs lekse til oss troende om at et «avkristnet» Europa fremdeles fatter sjokket og utfordringen i dette ene menneske som kalte seg Guds sønn. Vantroen har visst mange av sine røtter annetsteds. Kristent til margen er dette filmverket, ved at det får oss kristne til å spørre: Mon vantroens årsak skulle ligge i oss selv?

brm.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., Bitten Sand, Helge Erik Solberg, Gunnar Magnus og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 25 pr. år, kr. 12.50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.